

גליון היכל הקודש

וועכענטליכע גליון ארויסגעגעבן דורך
מוסדות היכל הקודש ברסלב וויליאמסבורג
נתייסדה ע"י כ"ס מרו מוהרא"ש ז"ע

זמנים (NYC)

הדלקת הנרות.....5:22
מוצאי שב"ק.....5:51
שיעורים כסדרן
נ"ך.....דברי הימים ב ט"ו-ט"ז
בבלי.....ברכות נ'
ירושלמי.....פסחים ט"ו
תוספתא.....פרה א'
רמב"ם.....שאלה ופקדון ה'

שעה 9, גליון 22 (436)

פרשת משפטים, שבת שקלים, עברכים חודש אדר, כ"ז שבט, שעת תש"פ לפ"ק

מוהרא"ש דערציילט

העכער פון א בהמה

מיט וואס איז א מענטש העכער און גרעסער פון א בהמה? דער מענטש איז א מעלה העכער ווייל ער איז "מדבר" - ער האט דעם פח הדיבור, ער קען רעדן. א מתנה מיט וואס אנדערע באשעפענישן זענען נישט באשאנקען געווארן. ווען דער מענטש איז באשאפן געווארן, זאגט דער פסוק (בראשית ב, ז) "ויהי האדם לנפש חיה", טייטשט דער תרגום "לרוח ממללא", עס איז באשאפן געווארן א גייער סארט באשעפעניש וואס קען רעדן.

אויב איז די גאנצע גרויסקייט פונעם מענטש טאקע דאס אז ער קען רעדן, דארף דער מענטש זען צו נוצן די טייערע מתנה אויפ'ן ריכטיגן אופן. צו רעדן מיט'ן מויל נאר גוטע זאכן, צו נוצן די מויל צו לערנען און דאווענען און צו רעדן צום אייבערשטן, צו נוצן דעם מויל צו רעדן צו מענטשן און זיי מחזק זיין און שטארקן אז זיי זאלן אויך צוריק קומען צום אייבערשטן. דער מענטש כאפט נישט וואסערע כוחות ער האט אין זיין מויל, די געוואלדיגע גרויסע זאכן וואס ער קען אויפטון דורך זיין רעדן. דער מענטש קען צוקומען צו אלע גוטע זאכן אויף דער וועלט, און ער קען אויך ארויסהעלפן אנדערע מענטשן, און דאס אלעס בלויז מיט זיין מויל.

דער רבי זאגט (ליקוטי מוה"ר חלק א' סימן כ"א) אז יעדער מענטש האט א מנורה אויף זיין פנים, יעדער האט זיבן ליכט אויף זיך, דאס זענען די צוויי אויגן, די צוויי אויערן, די צוויי נאז לעכער, און די מויל. און דער ארבעט פונעם מענטש איז צו אנצינדען און צו הייליגן די זיבן ליכט, און דאן וועט זיין מח אויפשנייען און עס וועט נאר ברענען און טראכטן פונעם אייבערשטן שטענדיג.

מען דארף הייליגן די אויגן צו קוקן נאר אויף גוטע הייליגע זאכן און נישט חס ושלום אויף זאכן וואס מען <<<<<<

א מעשה אויף די פרשה

ועברתם את ה' אלתיכם, ובכר את לחמך ואת מימך

מוהרא"ש האט דערציילט אז א איד איז אמאל געקומען צום הייליגן חפץ חיים, און האט זייער געוויינט: "רבי, מיין פרנסה געבער איז געשטארבן; דער איד האט פארמאגט א קו, ער פלעגט עס מעלקן און פארקויפן די מילך, פון דעם האט ער געהאט פרנסה, איין צופרי קומט ער אריין אין שטאל און טרעפט זיין קו טויט; דער חפץ חיים האט אים געוואלט באוואיגן, אבער דער איד וויינט און שרייט אז ער גייט שטארבן פאר הונגער ווייל ער האט מער נישט קיין פרנסה, זאגט אים דער חפץ חיים זכרונו לברכה: "דיין פרנסה געבער איז דער אייבערשטער, און ער וועט דיר ווייטער געבן פרנסה, חס ושלום צו טראכטן אז דיין פרנסה איז געקומען פון א קו, נאר די וועג ווי אזוי דו האסט געהאט פרנסה איז געווען דורך די קו, און יעצט וועט קומען דיין פרנסה דורך אן אנדערע וועג".

די מעשה זאלסטו גוט אריינגעמען אין דיר; דו זאלסט זיך נישט איינרעדן פאר איין מינוט אז דיין פרנסה קומט פון די ארבעט, און אויב דו וועסט פארליין די ארבעט וועסטו אויסגיין פאר הונגער נכו, אדער אנדערע מחשבות וואס קומען אריין אינעם מענטש: 'וואס וועט זיין?' 'ווי אזוי וועל איך האבן געלט?' 'נאר דו דארפסט זיך פארלאזן אויפן אייבערשטן, דער אייבערשטער האט זיך שוין זינע וועגן ווי אזוי ער העלפט דעם מענטש.

א אינגערמאן וואס קומט ארויף דאווענען אין ישיבה, האט מיר פאראיאר געזאגט אז ער וויל זייער שטארק קומען אויף אומאן, אבער דער בעל הבית וואו ער ארבעט זאגט אים, אז אויב ער פארט אויף אומאן וועט ער פארליין זיין ארבעט, און ער פרעגט מיר וואס ער זאל טון; איך האב אים געזאגט אז ער זאל קומען קיין אומאן. למעשה איז ער נישט געקומען קיין אומאן - ער האט נישט געקענט ביישטיין דעם ניסיון; וואס מיינסטו? אפאר וואכן נאך סוכות זאגט ער מיר אז זיין בעל הבית האט געטראפן א צווייטן אינגערמאן וואס טויג אים בעסער און ער איז געבליבן אן א פרנסה. דער אינגערמאן איז געווען זייער פארשעמט, ווייל ער האט אנוועק געגעבן זיין ראש השנה, זיין רבי, זיין אידישקייט און זיין התחזקות פאר דעם בעל הבית, און יעצט האט ער גארנישט.

מען זעט געבער ווי אינגעלייט צערייסן זיך פאר זייערע בעלי בתים; זיי ווייסן נאך נישט וואס דער לעבן איז, זיי לייגן אלעס אין דער זייט פאר זייערע בעלי בתים און זענען זיך מוסר נפש לאנגע יארן, ביז דער בעל הבית טרעפט א צווייטע שמאטע וועם מען קען גוט אויסניצן, דעמאלט זאגט ער אפ דעם אינגערמאן פון איין טאג אויפן צווייטן, און ער בלייבט מיט גארנישט; די ווייב האט ער שוין נישט, ווייל יעדעס מאל זי האט אים געבעטן אהיים צו קומען נכו, האט ער איר אנוועק געשטופט מיטן תירוץ: "מיין בעל הבית האט מיר געבעטן דאס און ענין"; זיינע קינדער האט ער נישט, ווייל ווען זיי פלעגן וועלן רעדן מיט אים נכו, האט ער אייביג געהאט גוטע תירוצים - ער דארף לויפן צו זיין ארבעט, זיין בעל הבית האט אים געבעטן א טובה נכו, און יעצט ווען דער בעל הבית האט אים ארויס געשטויסן, זעט ער זיך איינער אליין.

דערפאר דארף מען געדענקען ווען מען גייט ארבעטן, אז מען גייט ארבעטן פשוט צו ברענגען פרנסה, אזוי ווי חכמינו זכרונום לברכה זאגן (ספרי דברים, פרק טו, פסיקא קנח) אויפן פסוק (מלשון הפתוב דברים טו, יח): "וברכתיך בכל אשר תעשה", כול יהי יושב ובטל? תלמוד לומר 'בכל אשר תעשה', מען דארף ארבעטן, אבער מען דארף געדענקען אז דער אייבערשטער איז דער וואס געבט די פרנסה.

(עצתו אמונה ראה תשי"ז)

א גוט ווארט

דינים; דער הייליגער רבי זאגט (ספר המדות אות המתקת הדיו, סימן כב): "על ידי טבילת מקוה נתבטל הצרות וישועה באה", אז מען טובל'ט זיך אין מקוה איז מען מבטל אלע צרות און מען איז זוכה צו א ישועה. נאך זאגט דער רבי (שם, אות פא): "המקוה ממתיק הדיו", אז מען גייט אין מקוה נעמט מען אנוועק אלע דינים; גיי אין מקוה יעדן טאג גלייך ווען דו שטייסט אויף, וועסטו זוכה זיין צו גרויסע ניסים.

(עצתו אמונה משפטים תשי"ב)

בריו פונעם ראש ישיבה שליט"א

די צער פון א אידישע מאמע ווען א קינד פירט זיך נישט ערליך

בערות ה' התפרך

יום ב' פרשת משפטים, כ"ב שבט, שנת תש"פ לפרט קטן איך בעט אייך זייער איר זאלט זיך שטארקן און גלייבן אינעם אייבערשטן אז דער אייבערשטער פירט די וועלט און קיין שום זאך איז נישט א פערצופאל, נאר אלעס אלעס פירט די וועלט און קיין שום זאך איז ווי קען איך אייך מחזק זיין, ווען איר גייט אריבער אזויפיל פיין און צער פון אייער זון וואס פירט זיך יעצט נישט בדרך התורה? ווער קען פארשטיין די פיין און ווייטאג פון א מאמע'ס הארץ וואס איר קינד פירט זיך נישט בדרך התורה? עס איז נישט דא נאך אזא פיין און ווייטאג אויף די וועלט ווען מען זעט אז עס גייט אריבער א יאר נאך א יאר, מען בעט אזויפיל פארן קינד, מען טוט אלע סארט סגולות און אסאך גוטע מעשים - אלעס לזכות אז דאס קינד זאל זיך צוריקקערן און מען זעט נישט ווי עפעס רירט זיך, ביז מען שפירט ביי זיך אז עס וועט שוין נישט קומען א לשועה. עס איז זייער שווער, עס איז זייער פארווייטאגט; דאך דארפן מיר זיך שטארקן און גלייבן אינעם אייבערשטן, מיר דארפן חזרן די פשוטע ווערטער: "מיר ווייסן גארנישט, מיר פארשטייען גארנישט און מיר ווילן נישט פארשטיין; מיר גלייבן אז דער אייבערשטער פירט דער וועלט מיט א פונקטליכקייט און מיר גלייבן אין תפילה; מיר גלייבן אז יעדע תפילה, יעדע געבעט - גייט ארויף צום אייבערשטן, קיין שום תפילה ווערט נישט פארפאלן, דער אייבערשטער הערט אויס יעדעס ווארט, יעדעס געבעט"; אזוי ווי מיר זאגן יעדן טאג די ברכה: "כי אתה שומע תפילת כל פה עמך ישראל ברחמים, ברוך אתה ה' שומע תפלה...", דער אייבערשטער הערט אויס יעדעס ווארט פון אידישע קינדער מיט רחמנות.

עס איז מיר זייער שווער צו שרייבן דעם בריו ווען איך טראכט פון די ווייטאג וואס איר האט; א מאמע וואס האט געטראגן וכי' און געבוירן וכי' און געהאדעוועט אזויפיל יארן א קינד, און פלוצלינג האט דאס קינד אפגעלאזט זיין ווארעמע היים, לעת עתה פירט ער זיך נישט בדרך התורה - ווערט מיר זייער שווער, איך שפיר זייער שלעכט; דאך שרייב איך אייך אפאר ווערטער, ווייל מיר מוזן זיך שטארקן, מיר מוזן אנגיין מיט אנזענד לעבן און נאר מיט אמונה קען מען אנגיין ווייטער מיט'ן לעבן, נאר מיט אמונה קען מען זיין שטארק און שטארקן אנדערע.

געבטס א קיך וואס פאר א טייערע דור איר האט אפגעשטעלט; טייערע קינדער, ליכטיגע אייניקלעך און מיט'ן אייבערשטן'ס הילף וועט איר נאך האבן נחת פון דעם קינד. און אפילו יעצט זעט מען נישט ווי די תפילות העלפן זאלט איר וויסן אז יעדע תפילה גייט ארויף צום אייבערשטן און עס ווערט פון דעם שיינע זאכן; אייערע אייניקלעך און אור-אייניקלעך און אור-אור-אייניקלעך וועלן זיך קענען האלטן אין דעם ביטערן גלות בזכות די תפילות, סגולות און מעשים טובים וואס איר טוט פאר דעם קינד.

דאס ווייסט איר אז דער רבי האט אונז געזאגט מיר זאלן ברענגען קינדער אויף די וועלט אפילו אין צייטן וואס מען וועט זיך נישט קענען האלטן מיט די תורה, ווייל ווען משיח וועט קומען וועלן אלע אידן תשובה טון, אלע וועלן דינען דעם אייבערשטן; אלע מאמעס וואס האבן געוויינט און געבעטן דעם אייבערשטן אויף זייערע דורות וועלן דעמאלט ווערן פאראייניגט מיט זייער קינד מיט א גאנצע הארץ.

דער אייבערשטער זאל רחמנות האבן אויף אונז און שיקן דעם גואל צדק, ער זאל צוריק ברענגען אלע אידן, אזוי ווי עס שטייט (מלאכי א, כב-כג): "הנה אנכי שלח לכם את אליה הנביא לפני בוא יום ה' הגדול והנורא, והשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם".

>>>>>

טאר נישט, מען דארף הייליגן די אויערן צו הערן נאר גוטע ערליכע זאכן, זיך צוצוהערן צו וואס די צדיקים לערנען אונז, און נישט צו הערן זאכן וואס טויגן נישט, און אזוי ווייטער דארף מען הייליגן די נאז לעכער, דאס גייט ארויף אויף סבלנות, אז מען זאל האבן "אריכת אפים" און זיך נישט אויפירען ווען זאכן גייען נישט אזוי ווי מען האט געוואלט. און דערנאך קומט די מויל, צו רעדן נאר גוטע זאכן, צו רעדן צום אייבערשטן און צו לערנען און דאווענען, און די מויל איז די וויכטיגסטע פון אלעס און דאס איז די שליסל צו אלעס, מיט די מויל קען מען צוקומען צו אלע מדריגות.

ווייל ווען א מענטש הערט און זעט די גרויסקייט און די וויכטיגקייט פון היטן די אויגן, די אויערן, די נאז און מויל, קען ער ווערן צופאלן, עס איז טאקע זייער גוטע און וויכטיגע זאכן, אבער ווי אזוי איז מען זוכה דערצו?

ווען א איד ווייסט אבער די גרויסע כח וואס ער האט אין זיין מויל, וועט ער נישט אויפהערן צו רעדן צום אייבערשטן, צו בעטן דעם אייבערשטן איינמאל אין נאכאמאל ביז דער אייבערשטער וועט העלפן און מען וועט צוקומען צו אלעס וואס מען קען נאר צוקומען. דער פסוק זאגט (במדבר ת, א) "אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות" - אלע ליכט פון די מנורה דארפן זיין געבויען צו די מיטעלסטע. דארף מען לכאורה פארשטיין, אז די מיטעלסטע ליכט איז דאך געשטאנען אינמיטן גלייך, און די אנדערע זעקס זענען געווען געבויען צו אים, וואלט דאך געדארפט שטיין "יאירו שבעת הנרות", נאר זעקס זענען געווען געבויען?

נאר דער תירוץ איז אז די זיבעטע ליכט איז קעגן די מויל, אלע זיבן ליכט וואס דער מענטש האט אויף זיין קאפ, די צוויי אויגן, די צוויי אויערן, די נאז לעכער און די מויל, אלע דארפן זיין געבויען צו די מויל, אלע דארפן זיי צוקומען צו די מויל, פאר די אלע זאכן דארף מען נאר בעטן דעם אייבערשטן. און אויף די מויל אליין דארף מען אויף אסאך בעטן אז מען זאל עס נוצן נאר צו גוטן, מען זאל נוצן די מויל נאר צו לערנען און דאווענען, צו רעדן צום אייבערשטן און צו רעדן צו אנדערע מענטשן, זיי אויך מחזק צו זיין צו דינען דעם אייבערשטן, און נישט ח"ו פארקערט צו רעדן נארישקייטן און זאכן וואס מען טאר נישט. זעט מען פון דעם וואס קערע געוואלדיגע כוחות עס ליגט אין די מויל פון א מענטש, וואס ווען מען נוצט דאס אויס ווי עס דארף צו זיין, קען מען דורך צוקומען צו די גרעסטע מדריגות.

דער רבי זאגט (ליקוטי מוה"ר חלק ב' סימן ב') אז עס זענען דא פיר סארטן ווערטער וואס א מענטש קען רעדן, און מיט דעם אויסנוצן די מויל דאס בעסטע. די פיר סארטן זענען: "דיבור של תשובה", "דיבור של עשירות", "דיבור של מלכות", און "דיבור של צדקה". לאמיר דורכגיין די פיר סארטן דיבורים און זען ווי אזוי מיר קענען זיי נוצן.

דיבור של תשובה - א איד דארף זיך צוגעוואוינען צו רעדן שטענדיג צום אייבערשטן, און זיך אויסקשמוקסן מיט'ן אייבערשטן, אזוי ווי מען רעדט זיך דורך מיט א נאנטער פריינד. חז"ל זאגן (שמות רבה לח, ד) אויפ'ן פסוק (הושע יד, א) "קחו עמכם דברים ושבו אל ה'", אז דער אייבערשטער פארלאנגט נישט פון א מענטש נאר אז ער זאל רעדן צו אים. ווייל איינמאל דער מענטש וועט אנהויבן צו רעדן צום אייבערשטן און זיך אויסרעדן פאר אים, דאן וועט ער שוין אויטאמאטיש ווערן גוט און וואויל, ער וועט שוין באקומען אלע גוטע זאכן ברוחניות ויבגשמיית און ער וועט האבן אן ערליך און פרייליך לעבן.

דיבור של עשירות - א איד דארף זיך צוגעוואוינען צו רעדן פאזיטיוו, צו קוקן אויף יעדע זאך מיט א גוטע אויג. שטענדיג צו זאגן אז אלעס גייט אים גוט ברוך ה', און נישט זיך זוכן אפצורעדן אויף די זאכן וואס גייען אים נישט גוט. די משנה זאגט אין אבות (פרק ד) "איוהי עשיר השמח בחלקו" - אן עושר איז איינער וואס איז פרייליך מיט וואס ער האט. ווען א מענטש געדענקט און ווייסט אז דער אייבערשטער טוט נאר גוטס, יעדע זאך וואס פאסירט צו אים האט א פונקטליכער חשבון אז אזוי האט עס געדארפט זיין און נאר אזוי איז גוט פאר אים, דאן וועט ער נישט זוכן זיך אפצורעדן, נאר ווען איינער וועט אים פרעגן וואס ער מאכט, וועט ער שטענדיג ענטפערן: "געלויבט איז דער אייבערשטער אז אלעס גייט מיר זייער גוט". און ווען א מענטש געוואוינט זיך צו צו רעדן מיט א ברייטקייט אז אלעס איז אים גוט, דאן וועט עס טאקע ווערן אזוי אז אלעס וועט אים זיין גוט.

דיבור של מלכות - דאס זענען די ווערטער וואס א איד דארף זאגן יעדן טאג, ער דארף דאווענען, ליינען קריאת שמע, לערנען תורה, און אזוי ווייטער די אלע מצוות וואס מען דארף זאגן מיט די מויל. ווען א איד זאגט אסאך תורה און תפלה, ער געוואוינט צו זיין מויל צו רעדן נאר גוטע זאכן, דאן ווערט זיין מויל אזוי געהייליגט אז יעדער מענטש וואס הערט אים נאר רעדן, ווערט אויך נתעורר צוריק צו קומען צום אייבערשטן.

דיבור של צדקה - די מויל דארף מען אויך נוצן אויף צו טון דערמיט <<<<<<

צדקה. צומאל קען מען טון אסאך מער און גרעסערע צדקות בלויז מיט'ן מויל, אסאך מער פון וויפיל מען וואלט געקענט טון מיט געלט. ווען מען זעט ווי א צווייטער איד איז צובראכן, יענער גייט דורך שוועריקייטן; קען מען אמאל מיט איר גוט ווארט ראטעווען ממש יענעמ'ס לעבן. מיט געלט קען מען נישט אייביג העלפן א מענטש, נישט אייביג איז יענעמ'ס פראבלעם דאס געלט וואס פעלט אים, זייער אסאך מאל קען עס זיין אנדערע שוועריקייטן און פראבלעמען, און אפילו אויב יענעמ'ס פראבלעם איז טאקע יא אז עס פעלט אים געלט, האט מען דאך אבער נישט גענוג געלט צו קענען אויסצאלן יעדנ'ס חובות. אבער מיט עטליכע קליינע ווערטער מיט וואס מען מאכט פרייליך א צווייטן, מען נעמט יענעם ארויס פון זיין ענגשאפט און צוקלאפטקייט, האט מען אים פיל מער געהאלפן ווי מען וואלט אים געגעבן אסאך געלט.

ווען א איד נוצט אויס זיין מויל ווי עס דארף צו זיין, וועט ער האבן א גילקליך לעבן אויף די וועלט און אויף יענע וועלט.

(שיחות מוהרא"ש חלק ט' ערך דיבור)

די לעבנסגעשיכטע פון הייליגן רבי'ן (נו)

אין קורצן פון פריער: דער הייליגער רבי וויילט אין ארץ ישראל.

די גאנצע צייט וואס דער רבי האט געוויילט אין ארץ ישראל, האט ער גאר אסאך עוסק געווען אין תורה און אין תפלה. יעדן טאג האט ער אפגעשריבן זיינע חידושי תורה, און ער האט זייער שטאלצירט מיט די חידושי תורה. ער האט געזאגט אז דער חילוק פון זיינע תורות פון חרץ לארץ און די תורות פון ארץ ישראל, איז ממש כרחוק מזרח ממערב.

יעדן טאג זענען געקומען צו גיין צו אים גרויס און קליין, צו משמש זיין דעם הייליגן רבי'ן, און צו הערן פון זיינע הייליגע תורות.

די גאנצע צייט וואס דער רבי האט געוויילט אין ארץ ישראל, האט ער גאר אסאך עוסק געווען אין תורה און אין תפלה. יעדן טאג האט ער אפגעשריבן זיינע חידושי תורה, און ער האט זייער שטאלצירט מיט די חידושי תורה. ער האט געזאגט אז דער חילוק פון זיינע תורות פון חרץ לארץ און די תורות פון ארץ ישראל, איז ממש כרחוק מזרח ממערב.

די גאנצע צייט וואס דער רבי האט געוויילט אין ארץ ישראל, האט ער גאר אסאך עוסק געווען אין תורה און אין תפלה. יעדן טאג האט ער אפגעשריבן זיינע חידושי תורה, און ער האט זייער שטאלצירט מיט די חידושי תורה. ער האט געזאגט אז דער חילוק פון זיינע תורות פון חרץ לארץ און די תורות פון ארץ ישראל, איז ממש כרחוק מזרח ממערב.

די גאנצע צייט וואס דער רבי האט געוויילט אין ארץ ישראל, האט ער גאר אסאך עוסק געווען אין תורה און אין תפלה. יעדן טאג האט ער אפגעשריבן זיינע חידושי תורה, און ער האט זייער שטאלצירט מיט די חידושי תורה. ער האט געזאגט אז דער חילוק פון זיינע תורות פון חרץ לארץ און די תורות פון ארץ ישראל, איז ממש כרחוק מזרח ממערב.

די גאנצע צייט וואס דער רבי האט געוויילט אין ארץ ישראל, האט ער גאר אסאך עוסק געווען אין תורה און אין תפלה. יעדן טאג האט ער אפגעשריבן זיינע חידושי תורה, און ער האט זייער שטאלצירט מיט די חידושי תורה. ער האט געזאגט אז דער חילוק פון זיינע תורות פון חרץ לארץ און די תורות פון ארץ ישראל, איז ממש כרחוק מזרח ממערב.

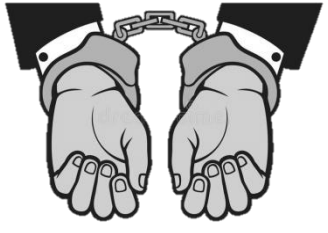
די גאנצע צייט וואס דער רבי האט געוויילט אין ארץ ישראל, האט ער גאר אסאך עוסק געווען אין תורה און אין תפלה. יעדן טאג האט ער אפגעשריבן זיינע חידושי תורה, און ער האט זייער שטאלצירט מיט די חידושי תורה. ער האט געזאגט אז דער חילוק פון זיינע תורות פון חרץ לארץ און די תורות פון ארץ ישראל, איז ממש כרחוק מזרח ממערב.

די גאנצע צייט וואס דער רבי האט געוויילט אין ארץ ישראל, האט ער גאר אסאך עוסק געווען אין תורה און אין תפלה. יעדן טאג האט ער אפגעשריבן זיינע חידושי תורה, און ער האט זייער שטאלצירט מיט די חידושי תורה. ער האט געזאגט אז דער חילוק פון זיינע תורות פון חרץ לארץ און די תורות פון ארץ ישראל, איז ממש כרחוק מזרח ממערב.

די גאנצע צייט וואס דער רבי האט געוויילט אין ארץ ישראל, האט ער גאר אסאך עוסק געווען אין תורה און אין תפלה. יעדן טאג האט ער אפגעשריבן זיינע חידושי תורה, און ער האט זייער שטאלצירט מיט די חידושי תורה. ער האט געזאגט אז דער חילוק פון זיינע תורות פון חרץ לארץ און די תורות פון ארץ ישראל, איז ממש כרחוק מזרח ממערב.

שאלות ותשובות ברסלב

ווי אזוי קען מען זאגן "ניין" פאר א מענטש?

שאלה:
לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,
איך האב א פראבלעם אז איך קען נישט זאגן "ניין" פאר א מענטש. למשל ווען א חבר בעט מיר ארויסצוגיין עסן מיט אים, אדער אויב איינער וויל בארגן געלט פון מיר, אדער ביי אנדערע פעלער, ווען ס'קומט צו זאכן וואס איך וויל באַמט נישט טון, וועל איך עס אבער יא טון ווי איידער צו זאגן ניין פאר יענעם.

תשובה:
הקצרת ה' התברך

איך האב א פראבלעם אז איך קען נישט זאגן "ניין" פאר א מענטש. למשל ווען א חבר בעט מיר ארויסצוגיין עסן מיט אים, אדער אויב איינער וויל בארגן געלט פון מיר, אדער ביי אנדערע פעלער, ווען ס'קומט צו זאכן וואס איך וויל באַמט נישט טון, וועל איך עס אבער יא טון ווי איידער צו זאגן ניין פאר יענעם.

תשובה:
הקצרת ה' התברך

ערב שבת קודש פרשת יתרו, י"ט שבט, שנת תש"פ לפרט קטן לכבוד ... גרו יאיר.

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

געב זיך זייער אכטונג זאלסט זיך נישט פארפלאנטערן דיין לעבן מיט מענטשן; מוהרא"ש האט געהאלטן אין איין חזר'ן מיט אונז דורכאויס אלע יארן: "א מענטש האט נישט קיינעם אויף די וועלט, אויב האט ער יא איינעם איז עס די ווייב"; אז חברים רופן דיר עסן מיט זיי, פארן מיט זיי, גיין און קומען וכו', - זאלסטו זיך ארויסדרייען מיט חכמה און גיין מיט דיין ווייב, אז דו ווילסט אנוועק פארן זיך אפרוען - פאר מיט דיין ווייב; פארן אויף וועקענישאן מיט חברים און איבער לאזן די ווייב אין שטוב - איז נישט די וועג.

מוהרא"ש זכרוננו לברכה פלעגט זיך בעטן ביי אונז: "איך בעט אייך, גלייבט מיר, איך האב דאס שוין געזען און געלערנט אויף מיין בארד, מען דארף זיך אכטונג געבן פון מענטשן וכו'".

אפגערעדט פון בארגן געלט און נוצן דיין נאמען וכו' וכו'; מען דארף זייער אכטונג געבן פון מענטשן וואס בארגן און באצאלן נישט, מען דארף זיך ארויסדרייען מיט חכמה.

איינער וואס איז דיר מחזק אויף עבודת השם, ער געבט דיר עצות פאר'ן לעבן - מיט אים איז גוט זיך צו חב'ר'ן, אבער אויך מיט א מאס, מיט א גרעניץ, אז יענער הויבט אן אריין קריכן אין דיין פרינואטע לעבן, דארפסטו האבן שכל זיך נישט צו לאזן אריין קריכן אין דיין פרינואטע לעבן. עס זענען דא מענטשן וואס העלפן אנדערע און בשעת מצעה ווען יענער איז זייער ווארעם זעענדיג ווי מען העלפט אים וכו', וכו', געבן זיי א זעקל אויס דעם מענטש, מען בארגט פלומוריש אסאך געלט און מיט דעם ענדיגט זיך דער סיפור, השם ישמרנו.

פארן וואס גיין עסן מיט חברים? עס מיט דיין משפחה, עס מיט דיין ווייב; גיי ארויס פון דיין קטנות הבעת, פון די קטנות וואס רופט זיך 'חברים'. בעט דעם אייבערשטן: "ותקננו בעצה טובה מלפניך, רבוננו של עולם געב מיר א גוטע עצה איך זאל וויסן ווי אזוי זיך צו פירן, איך זאל נישט ווערן פארפלאנטערט מיט נישט גוטע מענטשן; העלף מיר איך זאל נישט פארגעסן אז איך בין איינער אליין, איך האב קיינעם נישט נאר דיר אייניגיגער באשעפער".

(עצות אמונה יתרו תש"פ)

נאך פילע בריוו פונעם ראש ישיבה שליט"א אין אלע נושאים, אינעם וועכנטליכן קונטרס "עצות אמונה".
צו באקומען אין ישיבה, אדער רופט 347-509-4908

BreslevCenter.com/lansers

אין יענע צייט ווען דער רבי איז געקומען קיין טבריה, איז געקומען צו אים א שדכן מיט א שליחות פון הרב החסיד המפורסם, דער גביר רבי משה זי"ע, דער זון פונעם הייליגן צדיק רבי מענדל מוויטעבסק זי"ע, צו בעטן דעם רבי'ן אז ער וויל זיך משדך זיין מיט אים.

דער רבי האט געענטפערט אויף דעם, "ווי אזוי קען מען אפזאגן א שידוך? מסתמא וויל אזוי דער אייבערשטער אז מיין טאכטער זאל גיין קיין ארץ ישראל", און מער האט דער רבי גארנישט געזאגט.

דער שדכן איז גלייך צוריק געגאנגען צו רבי משה מיט'ן ענטפער אז דער רבי איז מסכים צום שידוך, און ער האט גלייך צוגעגרייט א גרויסע סעודה, עס זענען געקומען צו די סעודה אלע גרויסע לייט פון ארץ ישראל, סיי די פון ליטא און סיי די פון פולין, יעדער פון גרויס ביז קליין איז דארט אהינגעקומען.

ביי די סעודה האט מען גערעדט דברי תורה צווישן זיך, און דער ראש המדברים דארט איז געווען דער אויבנדערמאנטער גדול וואס האט זיך געבעטן ביים רבי'ן ער זאל אים אויסזאגן פארן וואס ער איז געקומען קיין ארץ ישראל, און אזוי אינמיטן רעדן האבן זיי גערעדט איבער א געוויסע רש"י, און זיי האבן זיך נישט געקענט דערמאנען וואו עס שטייט. זיי האבן זיך שטארק געוואונדערט אויף דעם, ווייל יעדער פון זיי האט געהאלטן נישט לאנג נאכ'ן מסים זיין ש"ס, און קיינער האט זיך נישט געקענט דערמאנען וואו די רש"י שטייט.

דער רבי איז געזעסן שטיל, אזוי ווי ער וואלט אויף נישט געוואוסט, ווען ער האט אבער געזען די גרויסע צער וואס זיי האבן פון דעם אז זיי קענען זיך נישט דערמאנען, און זיי האבן זיך שטארק געבעטן ביים רבי'ן צו זאגן, האט דער רבי זיך אנגערופן, "די רש"י שטייט דאך אים מסכת זבחים, אין יענעם געוויסן דף, אויבן פונעם עמוד".

טויל זאגן אז דאס איז געווען דף מ"ה עמוד א, אבער אנדערע זאגן אז דאס איז די רש"י פון דף מ"ה עמוד א, דיבור המתחיל "הלכתא למשיחא", וואס רש"י זאגט דארט "הרי קבע לנו הלכה הצריכה לנו לימות המשיח פשיטתא בית המקדש ועקשו לא הצרכנו לה", און ס'איז מער מסתבר אז דאס איז טאקע געווען די רש"י.

זיי האבן דאס טאקע נאכגעקוקט און געפונען די רש"י וואס זיי האבן געזוכט, און זיי זענען געווארן זייער פרייליך.

די סעודה האט זיך געצויגן פון מנחה גדולה, ביז צום אנדערן אייבערפרי. און אזוי איז געווארן דער שידוך פון רבי שמואל, דער זון פון רבי משה, מיט מרים, די טאכטער פון הייליגן רבי'ן.

נאָכער שפּעטער, ווען דער רבי איז צוריק געפארן קיין חוץ לארץ, איז דער חתן רבי שמואל נפטר געווארן, און מיט אומגעפער דריי יאר שפּעטער, אין יאר תקס"א, איז אויך זיין טאטע רבי משה נפטר געווארן.

אין יאר תקס"ה האט דער רבי משדך געווען די טאכטער מרים, מיט הרב הקדוש רבי לייבוש מוואלטישק זי"ע, און שפּעטער האט דער אייבערשטער געפירט אז דער צדיק איז געפארן קיין ארץ ישראל, און ער האט מיטגענומען זיין זון, דער איידעם פון רבי'ן, אז ער זאל לערנען מיט אים, און שפּעטער איז דעם רבי'נס טאכטער אויך נאכגעפארן אהין.

און אזוי איז למעשה מקוים געווארן די ווערטער פון הייליגן רבי'ן וואס האט געזאגט אז ווי עס זעט אויס וויל דער אייבערשטער אז זי זאל זיין אין ארץ ישראל. ווייל יעדעס ווארט וואס דער הייליגער רבי האט געזאגט, האט טאקע פאסירט.

פארזעצונג קומט אה"ה - גענומען פון ספר "פילת הצדיק"

נייעס אינערהאלב מוסדותינו הק' שטארקע סוקסעס מיט די פלעי "דער בערגער און דער ארעמאן"

די געשפרעך פונעם טאג איז יעצט איבער די גאר דראמאטישע העכסט אינטערעסאנטע פארשטעלונג "דער בערגער און דער ארעמאן", וואס איז אהערגעשטעלט געווארן די וואך זונטאג און מאנטאג דורך די "בית פיגא ברסלב" תלמידות, אין די זאלן פון עדן פאלאס אין וויליאמסבורג, מיט די באטייליגונג פון הונדערטער פרויען וואס זענען געקומען צו פארן פון נאנט און ווייט מיטצוהאלטן די פלעי.

אום זונטאג איז די פלעי געשפילט געווארן צוויי מאל, איינמאל נאכמיטאג און די צווייטע מאל ביינאכט, און אום מאנטאג איז די פלעי פארגעקומען איינמאל פארנאכטס.

אלע באטייליגטע פרויען זענען געווען גאר שטארק באגייסטערט ווי שיינ עס איז געווארן אויפגעשפילט די מעשה וואס דער הייליגער רבי האט דערציילט, און ווי פאכמאניש די מיידלעך האבן עס אהערגעשטעלט מיט לעבעדיגע פארבן.

ווען מהאט געדורקט צום ערשטן מאל דעם הייליגן רבי'נס ספר "ספורי מעשיות", האט דער הייליגער רבי געזאגט אז מ'זאל עס דרוקן אויך אין אידיש, אז פרויען און קינדער זאלן עס אויך קענען ליינען און פארשטיין, ווייל די הייליגע מעשיות האבן אין זיך געוואלדיגע כוחות אויפצוואועקן א מענטש פון שלאף, ער זאל נישט פארשלאפן זיינע טעג און יארן מיט נארשיקייטן, נאר געדענקען דעם תכלית אז מיר זענען דא אויף דער וועלט נאר צו ווערן נאנט צום אייבערשטן און צו לעבן מיט'ן אייבערשטן.

דאס איז סתם אזוי ווען מ'ליינט די הייליגע מעשיות, און זיכער ווען מ'שפילט אויף די מעשה לעבעדיג, גייט דאס אריין אין די ביינער און עס וועקט אויף דעם איד צום אייבערשטן. אויסער די פילע מוסר השכלים וואס מ'קען פשוט ארויסנעמען פון די מעשיות, ליגט אין דעם נאך געוואלדיגע גרויסע סודות התורה.

און דאס האט מען טאקע געזען יעצט ביי די פלעים, ווי די פרויען האבן גאר שטארק הנאה געהאט און באקומען אסאך חיזוק און התעוררות פון דעם שיינעם אינהאלטספולן פלעי, זאכן וואס מ'קען מיטנעמען אין לעבן, די חיזוק און עצות פון הייליגן רבי'ן העלפן און באגלייטן יעדן איד אויף טריט און שריט.

למען תספר באנוי בנד!

מסיבת מלוה מלכה "הכרת הטוב" קומענדיגן מוצש"ק תרומה

די "רענט קאמפיינ" געבט איבער אז זיי טוען אינאלדענען אלע אנשי שלומינו צו א הערליכע מלוה מלכה און מסיבת "הכרת הטוב" וואס ווערט אהערגעשטעלט לכבוד די אלע טייערע אינגעלייט וואס נעמען אנטויל און העלפן צו באצאלן די רענט פאר די בנינים פון די הייליגע מוסדות במשך די גאנצע יאר.

די "רענט קאמפיינ" ווערט אנגעפירט מיט גרויס איבערגעגעבנקייט דורך מו"ה שבתי דוד מארקוס הי"ו און מו"ה אשר בער אינדארסקי הי"ו וועלכע טראגן דעם עול און העלפן באצאלן די חודשליכע רענט פאר'ן בנין פון די הייליגע ישיבה. די צוויי חשובע אינגעלייט ווערן אויפגענומען מיט גרויס ווארעמקייט יעדן חודש דורך אנשי שלומינו, וועלכע שפירן א זכיה צו קענען צולייגן א פלייצע און ארויסהעלפן באצאלן די חודשליכע רענט, וואס מיט דעם נעמען זיי אראפ דעם פינאנציעלן עול וואס איז געליגן אויפן ראש ישיבה שליט"א. אזוי אז דער ראש ישיבה שליט"א קען זיך אפגעבן מיט מער הרחבת הדעת מיט אונז, אריינצולייגן אין אונז די עצות און חיזוק פון הייליגן רבי'ן, אונז מקרב זיין צום אייבערשטן און אונז שטארקן מיט תורה און תפלה און חיזוק אנצוגיין אין לעבן.

די מסיבה אנטפערט צו זיין מיט א הערליכע געשמאקע פראגראם פון וואס אלע וועלן בעו"ה זייער הנאה האבן, עס וועט בעו"ה פארקומען דעם קומענדיגן מוצש"ק פרשת תרומה אין ביהמ"ד היכל הקודש אין וויליאמסבורג אויף 27 סקילמאן סט. עיוב תעזוב עמו!

סימן טוב ומזל טוב

מיר וואונטשן א הארציגע מזל טוב פאר מו"ה ליפא שווארץ הי"ו

צו די אפשערן פון זיין זון מאטי נ"ו למזל טוב

ר' ליפא איז גאר שטארק איבערגעגעבן פאר די מוסדות בכלל און פאר יעדן פון אנשי שלומינו בפרט, שטענדיג איז ער גרייט ארויסצוהעלפן מיט אלעס וואס פעלט זיך אויס, זאל דער אייבערשטער העלפן אז די אלע גרויסע זכותים זאלן אים ביישטיין, ער זאל זען אסאך אידיש נחת פון דעם קינד און פון אלע זיינע קינדער געזונטערהייט, דורות ישרים ומבורכים

מו"ה ישעיה איידליס שליט"א

מלמד מומחה במוסדותינו הקדושים צו די געבורט פון א מיידל למזל טוב

מו"ה יואל וועבערמאן הי"ו

צו די געבורט פון א אינגל למזל טוב

על הטוב יזכרו המנדבים להפצת הגליון

מו"ה יואל וועבערמאן הי"ו

לכבוד די שמחה פונעם געבורט פון א אינגל למזל טוב

חיזוק צום טיר

איר קענט באקומען אלע ספרי ברסלב, קונטרסים, "עצתו אמונה", דרשות, ניגונים, סידי'ס, USB, SD, און נאך; דעליווערט צו אייער טיר; רופט אריין מיט אייער פארלאנג צו 347-509-4908

א מיליאן דאלער

ווער וויל האבן אסאך געלט? ווען איר באקומט א מיליאן דאלער, וואס וועט איר טון דערמיט?

212-444-9191 1, 2, 1, 6, 1, 81

קוואל פון חיזוק (פרויען) - שיעורים; מעשיות מן תפלה; רעסעפיס; און נאך 03303502363 / 0797040069 / ארץ ישראל 845-351-0960 / 212-444-9169 צו באקומען דעם גליון אויף אימעיל breslevcenter@gmail.com חיזוק יומי אימעיל chizikyomi@gmail.com / טעלעפאן מעסידזשינג 347-630-2876

קול ברסלב - שיעורים; חיזוק יומי; ניגונים; מעשיות מן תפלה; און נאך 03303502361 / 0797040066 / ארץ ישראל 845-351-0910 / 212-444-9191 < BreslevCenter.com >